

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

IX. Explicantur nonum & decimum decalogi præceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

SECTIO IX.

*Explicatur nonum & decimum Decalogi
præceptum.*

Non concupisces uxorem proximi tui, &c.
Non domum, non agrum, &c. nec universalia
quæ illius sunt.

QVAMVIS ea quæ his duobus ultimis decalogi præceptis prohibentur, iam septimo prohibita esse videantur, in quibus ut in aliis vetantur, non solum deus exteriores, sed etiam interiores divinae legi repugnes; nihilominus (ut recte observat S. Doct. 1. a. q. 100. a. & s.) non sine maxima ratione hæc duo ultima præcepta Deus subiunxit aliis præcedentibus; tum ut legum suarum perfectionem & ab humanis legibus differentiam ostenderet, *Leges si quidem humana* (ut loquitur Catech. Rom. Part. 3. c. 10.) rebus tantis in externis contenta sunt; *divina vero ipsius animi puram sinceramq. castitatem atq. integratatem* quirunt: tum etiam ut expressius moneret, quām cautile solliciti esse debeamus in devitandis illis peccatis, quæ sola cogitatione, & animi proposito committuntur: *cumque* haberur in Conc. Trid. Sess. 14. c. 5. *Non nunquam anima gravia fauient, & periclosiora sunt ipsis, quæ in manifesto mittuntur.*

Docet autem Catech. Rom. Sup. hoc duplici præceptu non prohiberi illam concupiscendi vim, quæ nobis à Deo ut auctore naturæ indita est, sed pravum illius usum, & frenatam illam cupiditatem, quæ fines à recta ratione constitutos transgreditur, sive res malas appetendo, ut ad teria, ebrietates &c. sive res quidem bonas, sed iniustæ & inordinatae desiderando. Quæ quidem cum fatis confluerint ex iis, quæ præced. sect. explicata sunt, hic breviter adiungemus modos aliquos, quibus Rom. Catech. declarat, hec duo ultima Decalogi præcepta posse violari.

Arque in primis docet peccare in nonum Decalogi præceptum.

ceptum, non modò illum, qui alterius uxorem adultero affectu concupiscit, sed etiam qui eam sibi matrimonio jungi præmaturo & inordinato affectu optat; tum propter illius desiderii perversitatem; tum etiam propter periculū, ne ex illo inducatur ad optandam viri mortem, aut illegitimum uxoris eius complexum concupiscendum. Quod quidem non solum de mulieribus coniugatis, sed etiam de illis quæ alteri desponsatae sunt, intelligendum esse dicit; has siquidem concupiscere non licet; sicut nec pacta sponsaliorū rescindere, nec fidem datam violare licitū est.

Quod verò spectat ad decimum & ultimum præceptū, docet idem Catech. in illud peccare præsertim eos, qui nimis avide divitias expetūt, aut alienis opibus inhiant: qui modis pravis & illicitis artibus opes augere cōcupiscunt: qui lucri captādi gratia erga ludos aleæ imoderatè afficiuntur.

Peccare item mercatores, qui rerum penuriam a non aq; caritatem optant: qui ægrè ferunt, ut sint alii præter ipsos qui vendant aut emant, quo ipsi carius vendere, aut vilius emere possint: qui alias egere cupiunt, ut vendendo, & c- uendo magis lucentur.

Similiter & milites, qui militia nomen dant, aut bellū expetunt, ut impunē furentur: medicos etiam, qui morbos aliorum exoptant: advocatos, procuratores, & etiam iudices, qui lites multiplicari & protrahi cupiunt: artifices tenique, qui quaestus avidi earum rerum, quæ ad victum alias vita necessitates pertinent, penuriam exoptant, at inde plurimum lucri faciant.

Porro quām noxia sint, & pernicioſa hæc prava & inor- dinata desideria, si deliberatè animo foveantur, testatur apostolus his verbis 1. Timoth. 6. *Nihil inutilius in hunc mundum: haud dubium quod nec auferre quid possumus. Ha- intes autem alimenta, & quibus tegamur, hic contentissimul.* Nam qui volunt divites fieri, incident in tentationem, & in la- queum diaboli, & desideria multa inutilia & nociva, qua mer- gent homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas.

Atq; haec tenus de legis divinæ præceptis ad ipsius supre- mī optimi & maximi legislatoris maiorem laudē & gloriā.

Aa 2

CA-